

Volume 6/3 September 2018

p. 83 / 105

**THE FOREIGN LANGUAGE TEACHING
METHOD LECTURERS PAY ATTENTION TO
WHILE TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS**

Yabancılar Türkçe Öğreten Okutmanların Önem Verdikleri

Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Melike ERDİL ¹

Abstract

This study aims primarily to define the foreign language teaching method that lecturers follow while teaching Turkish to foreigners. In this study, only the first four foreign language teaching methods are examined out of the 16 foreign language teaching methods classified by Gür (1995, 24-35). This study is based on a 'qualitative research method' and prefers 'phenomenology' as a qualitative design. For data collection, the 28 item "Foreign Language Teaching Model Attitude Scale" which was prepared by Kabadayı (2003: 65-66) and based on the defined characteristics of foreign language teaching methods were used. The items of the scale were adopted as "fixed format survey interview" which is a 'close-end question' type. 'Maximum diversity sample' as a 'purposeful sampling method' was preferred in order to identify the foreign language teaching method that is considered more important by the lecturers who teach Turkish to foreign students in 5 regions of Turkey namely, Marmara, Aegean, Mediterranean, Southeastern Anatolia and Central Anatolia. 'Descriptive Analysis' was used in analyzing the data. The study group consisted of a total of 23 Turkish lecturers working in Istanbul University, Necmettin Erbakan University, Dokuz Eylül University, Gazi University, Adana Science and Technology University and Harran University. At the end of this study, it was concluded that 23 Turkish lecturers working in 6 different universities pay attention primarily to "Communicative Approach" (89.13%). However, the method that is most important differs according to universities. It was concluded that while 7 Turkish lecturers working in Necmettin Erbakan University (94.99%) and Istanbul University (84.99%) pay attention primarily to "Natural Approach Method;" a total of 16 Turkish lecturers from Dokuz Eylül University (99.24%), Gazi University (84.99%), Adana Science and Technology University (91.33%) and Harran University (89.99%) pay attention primarily to "Communicative Approach Method."

Key Words: Turkish Lecturer, Foreign Language Teaching Methods, Turkish as a Foreign Language.

Öz

Bu çalışmada, yabancılar Türkçe öğreten okutmanların öncelikle önem verdiği yabancı dil öğretim yöntemini belirlemek amaçlanmaktadır. Çalışmada, Gür (1995, 24-35) tarafından sınıflandırılan 16 yabancı dil öğretim yönteminden yalnızca ilk 4 yabancı dil öğretim yöntemi incelemeye tabii tutulmuştur. Araştırmada, 'nitel araştırma yöntemi'; nitel araştırma desenlerinden biri olan 'olgubilim' tercih edilmiştir. Kabadayı'nın (2003:65-66) yabancı dil öğretim yöntemlerinin özelliklerini belirleyerek hazırladığı 28 maddeden oluşan "Yabancı Dil Öğretim Modeli Tutum Ölçeği" maddeleri, Rubin'in (1983) ayırdığı görüşme türlerinden biri olan "sabit format anket görüşmesi" türüne uyarlanarak 'yapılandırılmış görüşme' formatında 'kapalı uçlu soru' türü tercih edilerek sorulmuştur. Türkiye'nin; Marmara, Ege, Akdeniz,

¹ Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı, Doktora Programı. melikeerdil@gmail.com

Güneydoğu Anadolu ve İç Anadolu Bölgesi olmak üzere 5 bölgesinde yabancılara Türkçe öğreten okutmanların önem verdiği yabancı dil öğretim yöntemini belirlemek amacıyla "amaçlı örneklem yöntemlerinden" biri olan 'maksimum çeşitlilik örnekleme' tercih edilmiştir. Verilerin analizinde 'Betimsel Analiz' kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; İstanbul Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ve Harran Üniversitesinde görev alan toplam 23 Türkçe okutmanı oluşturmaktadır. Araştırmanın sonunda, 6 farklı üniversitede görev alan 23 Türkçe okutmanının, yabancılara Türkçe öğretirken öncelikle "İletişimsel Yaklaşım Yöntemine" (%89,13) önem verdiği tespit edilmiştir. Ancak üniversiteler arasında öncelikle önem verilen yöntemin de farklılık gösterdiği saptanmıştır. Necmettin Erbakan Üniversitesi (%94,99) ve İstanbul Üniversitesinde (%84,99) görev alan 7 Türkçe okutmanı öncelikle "Doğal Yaklaşım Yöntemine" önem verirken; Dokuz Eylül Üniversitesi (%99,24), Gazi Üniversitesi (%84,99), Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (%91,33) ve Harran Üniversitesinde (%89,99) görev alan 16 Türkçe okutmanının ise öncelikle "İletişimsel Yaklaşım Yöntemine" önem verdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Okutmanı, Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri, Yabancı Dil Olarak Türkçe.

Giriş

Yabancı dil öğretiminin tarihi boyunca da dilin nasıl öğretileceği daima tartışma konusu olmuştur. Yabancı dil öğretim yöntemleri, bir yabancı dili öğrenme, bilgi birikimini kazandırma aracı olmanın ötesinde öğretim çalışmalarında öğrenciyi daha yetkin bir öğrenen haline getirmenin yolunu gösterme çabasında olan sistemlerdir. Dil öğretiminde yöntem, öğrenciyi eğitimin amaçlarına en çabuk ve en güvenilir olarak ulaştırarak olan bir öğretim unsurudur. Günümüze kadar pek çok öğrenim ve öğretim yöntemi geliştirilmesine rağmen gerçek anlamda tek başına yeterli ve ideal bir yöntemin varlığından söz edilemez (Memiş ve Erdem, 2013:298).

Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, Türkçe öğretiminin içinde ayrı bir alan uzmanlığı olan yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de kullanılmaktadır.

Yabancı dil öğretim yöntemleri konusunda Türkiye'de yapılan çalışmalarda, 1982 yılında Avrupa Konseyi ile Milli Eğitim Bakanlığının ortaklaşa düzenledikleri 'Yabancı Dil Öğretim Programları' konulu seminerde belirlenen belli başlı yöntemler sınıflaması esas alınmaktadır. Bu yöntemler şunlardır:

1. Dil Bilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar-Translation Method)
2. Dolaysız Yöntem (Direct Method)
3. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (Audio-Lingual Method)
4. Kavramsal-Şifreleme Yaklaşımı (Cognitive-Code Approach)
5. Tabii Yöntem (Natural Method)
6. İletişimci Yaklaşım -İletişimci Yöntem (Communicative Approach)
7. Derleyici Yöntem (Eclectic Method) (Sülükçü, 2012:291).

Bu çalışmada ise yabancılara Türkçe öğreten okutmanların; Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi, Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi, Tabii (Doğal) Yöntem ve İletişimci Yaklaşım Yöntemi olmak üzere 4 yabancı dil öğretim yöntemini uygularken uygulamada öncelikle önem verdiği yöntemi belirlemek amaçlanmaktadır.

1. Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri

Yabancı dil öğretim yöntemleri üzerine yapılan alan taramasında yabancı dil öğretim yöntemlerinin sınıflandırılmasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Yabancı dil öğretim yöntemlerinin, Bailly (1998) tarafından "Davranışçı, Bilişsel ve Yapılandırıcı Dil Öğretim

ve Yaklaşım Yöntemleri” adı altında sınıflandırmasına yer veren Güneş’in (2011:145-146) “Türkçe Öğretimindeki Uygulamalar” başlığı adı altında dil öğretim yaklaşımlarını da sınıflandırdığı tespit edilmiştir.

Tablo-1. Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinin Bailly (1998) ve Güneş (2011: 125-146) Tarafından Sınıflandırılması

Davranışçı Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri				Bilişsel Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri	Yapılandırıcı Dil Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri	Türkçe Öğretimindeki Uygulamalar
1. Geleneksel Yaklaşım ve Yöntemler	c. Kültür Yaklaşımı (Approche par la culture)	e. Doğrudan Öğretim Yöntemi (Méthode Directe)	2. Davranışçı Yaklaşım ve Yöntemler	a. İletişimsel Yaklaşım (Approche Communicative)	a. Beceri Yaklaşımı (Approche par competences)	Davranışçı Dil Öğretim Yaklaşımı
a. Dil Bilgisi Yaklaşımı (Approche par la grammaire)	ç. Dil Bilgisi-Çeviri Yöntemi (Méthode Grammaire - Traduction)	f. Aktif Yöntem (Méthode Active)	a. İşitsel-Sözel (Dinle-Konuş)Yöntem (Méthode Audio-Orale)	b. Kavramsal-İşlevsel Yaklaşımlar (Approches Notionnelle-fonctionnelle)	b. Etkinlik Yaklaşımı (Approche par l'action)	Bilişsel Dil Öğretim Yaklaşımı
b. Kelime Yaklaşımı (Approche par le lexique)	d. Doğal Yöntem (Méthode Naturelle)		b. Görsel - İşitsel Yöntem (Méthode Audio-Visuelle)			Yapılandırıcı Dil Öğretim Yaklaşım

Yabancı dil öğretim yöntemlerinin, Tablo-2’ye göre Memiş ve Erdem (2013:299) tarafından Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümünce kabul edilen ve yaygın biçimde kullanılan yabancı dil öğretim yöntemleri ve daha az yaygınlık kazanan ve alternatif olarak kullanılan yabancı dil öğretim yöntemleri olarak sınıflandırıldığı görülmektedir.

Tablo-2. Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinin Memiş ve Erdem (2013: 299) Tarafından Sınıflandırılması

Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümü’nce kabul edilen ve yaygın bir biçimde kullanılan yabancı dil öğretim yöntemleri:	Yabancı dil öğretiminde daha az yaygınlık kazanmış ve alternatif olarak kullanılan başlıca diğer yöntemler:
Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar-Translation Method)	Telkin Yöntemi (Suggestopedia)
Direkt Yöntem/Dolaysız Yöntem (Direct Method)	Danışmanlık (Grupla) Dil Öğretim Yöntemi (Community Language Learning)
Doğal Yöntem (Natural Method)	Sessizlik Yöntemi (The Silent Way)
İşitsel-Dilsel Yöntem (Audio-Lingual Method)	Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (Total Physical Response)
Bilişsel Yöntem (Cognitive-Code Method)	İşitsel-Görsel Yöntem (Audiovisual Method)
İletişimsel Yöntem (Communicative Method)	Görev Temelli Yöntem (Task-Based Method)
Seçmeli Yöntem (Eclectic Method)	İçerik Merkezli Yöntem (Content-Based Method)

Tablo-3'e göre Gür (1995:24-35) tarafından 16 farklı yabancı dil öğretim yönteminin olduğu belirlenmiştir. Bu sınıflandırmada, "TÖMER Dil Öğretim Yöntemi" dikkat çekmektedir. Bu yöntem üzerine yapılan araştırmada Hengirmen (1995), tarafından kaleme alınan "Yabancı Dil öğretim Yöntemleri ve TÖMER Yöntemi" başlıklı bir kitabın olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinin Gür (1995: 24-35) Tarafından Sınıflandırılması

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri
1. Dilbilgisi Tercüme Yöntemi (Grammar-Translation Method)
2. Doğal Yaklaşım (Natural Approach)
3. İletişimsel Dil Öğretimi (Communicative Approach)
4. İşitsel-Dilsel Yöntem (Audiolingual Method)
5. İşitsel-Görsel Yöntem (Audiovisual Method)
6. Reform Hareketi (Reform Movement)
7. Seçmeci Yöntem (Eclectic Method)
8. Sessiz Yöntem (Silent Way)
9. Sözel Yaklaşım ya da Durumsal Dil Öğretimi (Oral Approach/Situational Language Teaching)
10. Telkin Yöntemi (Suggestopedia)
11. Toplu Fiziksel Tepki (Total Physical Response - TPR)
12. Toplulukta Dil Öğrenme (Community Language Learning)
13. TÖMER Dil Öğretim Yöntemi
14. Bilişsel Yöntem (Cognitive Method)
15. Okuma Yöntemi
16. Dolaysız Yöntem (Direct Method)

'Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi, Kulak-Dil Alışkanlığı, Doğal Yöntem ve İletişimci Yaklaşım' olmak üzere dört yabancı dil öğretim yöntemi bu araştırmanın temel konu başlıklarını oluşturmaktadır.

1.1. Dil Bilgisi-Çeviri Yöntemi (Grammar-Translation Method): Dil bilgisi yaklaşımıyla birlikte uygulanan bu yöntem geleneksel yöntem (Méthode Traditionnelle) de denilmektedir... Bu yöntemin amacı dil bilgisi kuralları ve çeviri yoluyla öğrencilere okumayı, yabancı dildeki metinleri çevirmeyi, ardından dinleme ve konuşmayı öğretmektir (Güneş, 2011: 127).

1.2. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (Audio-Lingual Method): Davranışçı psikolojinin etkisiyle ortaya çıkmış olan 'Kulak-Dil Alışkanlığı Yönteminde' dil öğrenme, doğru cevapların pekiştirilmesiyle etki-tepki bağının kuvvetlenmesi sürecidir. Bu nedenle, bu yöntemin sınıf-içi uygulanmasında *mim-mem* yani söyleneni tekrar etmek ve tekrar ezberlenen cümle kalıplarına benzer cümle üretmek, bu yöntemin temelini teşkil etmektedir (Kabadayı, 2003: 57). Bu yöntem göze göre dil, sözden ibarettir. İnsanlar öncelikli olarak sözle iletişim kurarlar. Bir dilin tabii olarak öğrenimi sırasıyla dinleme > konuşma > okuma > yazmadır. Dolayısıyla dil öğrenilirken bu sırtı takip edilmeli, yazılı dii alıştırılmaları yerine gerekli cümle kalıpları ezberletilmeli, söylediğini anlamalı yerine hemen ezberlediği cümleyi tekrar etmelidir (Sülükçü, 2012: 292).

1.3. Tabii (Doğal) Yöntem (The Natural Method): Dil bilgisi-çeviri yöntemine bir tepki olarak ortaya çıkmış bir yöntemdir. Bu yöntem bir yabancı dilin, aynı çocukların öğrenmesinde olduğu gibi hedef dilin konuşulduğu bir ortamda onlarla doğrudan ilişki kurularak öğrenilebileceği görüşünü ileri sürer. Dinleme ve taklit ederek konuşma ağırlıklıdır. Daha sonra eksik olan okuma etkinlikleri ilave edilmişse de yazma becerisine önem vermeyen bir yöntemdir (Sülükçü, 2012: 292).

1.4. İletişimsel Yöntem (Communicative Method): Dilin iletişim olduğu teorisinden yola çıkan bu yöntemde, hedeflenen iletişim yetisinin geliştirilmesidir (Memiş ve Erdem, 2013: 306). Bu yöntemde, bir dilin sadece dil bilgisi kurallarının ve kelimelerinin ezberlenmesinin o dili gerektiğinde doğru bir şekilde kullanmaya yetmediği; iletişimde sadece kelime ve cümlelerin değil, vücut hareketlerinin ve mimiklerin de kullanıldığı belirtilmiş ve bir dili öğrenmede bunların da hesaba katılması gerektiği ileri sürülmüştür (Sülükçü, 2012: 296).

1.5. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, yabancılara Türkçe öğreten okutmanların öncelikle önem verdiği yabancı dil öğretim yöntemini belirlemektir.

1.6. Araştırmanın Alt Problemleri

1. Üniversitelerin Türkçe öğretim merkezinde görev alan Türkçe okutmanlarının öncelikle önem verdiği yabancı dil öğretim yöntemi nedir?
2. Necmettin Erbakan Üniversitesi KONDİL’de yabancılara Türkçe öğreten okutmanların öncelikle önem verdikleri yabancı dil öğretim yöntemi nedir?
3. İstanbul Üniversitesi DİLMER’de yabancılara Türkçe öğreten okutmanların öncelikle önem verdikleri yabancı dil öğretim yöntemi nedir?
4. Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM’da yabancılara Türkçe öğreten okutmanların öncelikle önem verdikleri yabancı dil öğretim yöntemi nedir?
5. Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER’de yabancılara Türkçe öğreten okutmanların öncelikle önem verdikleri yabancı dil öğretim yöntemi nedir?
6. Harran Üniversitesi TÖMER’de yabancılara Türkçe öğreten okutmanların öncelikle önem verdikleri yabancı dil öğretim yöntemi nedir?
7. Gazi Üniversitesi TÖMER’de yabancılara Türkçe öğreten okutmanların öncelikle önem verdikleri yabancı dil öğretim yöntemi nedir?

2. Yöntem

Bu çalışmada, ‘*nitel araştırma yöntemi*’ kullanılmıştır.

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma modeli, “... araştırma, amacına uygun ve ekonomik olarak verilerin toplanması ve çözümlenebilmesi için gerekli koşulların düzenlenmesidir (Selltiz, Jahoda, Deutsch ve Cook, 1959:50 akt. Karasar, 2016: 108). Bu koşulların düzenlenmesinde iki temel yaklaşım vardır: *tarama* ve *deneme* (Nisbet&Entwistle, 1974; Simon, 1969; Cole, 1972; Kaplan, 1964: 164 akt. Karasar, 2016:108). Bu çalışmada ‘*tarama modeli*’ kullanılmıştır. Tarama, geçmişte ya da hâlen varolan bir durumu var olduğu şekliyle tespit etmeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2016:109).

2.2. Araştırma Deseni

Bu çalışmada, ‘*olgubilim deseni*’ tercih edilmiştir. Olgubilim (fenomenoloji/ phenomenology) deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013:78).

2.3. Araştırma Tekniği

Bu araştırmada ‘yapılandırılmış görüşme tekniği’ kullanılmıştır. Yapılandırılmış görüşmelerde, araştırmacının belirli bir sırayla önceden hazırlamış olduğu sorular vardır ve genellikle görüşülenden seçeneklerden birini seçmesi istenir (Büyüköztürk, vd. 2014:151).

Yapılanmış görüşme, daha çok ne tür soruların ne şekilde sorulup hangi verilerin toplanacağını önceden en ayrıntılı biçimde planlandığı ve aynen uygulanmaya çalışıldığı bir tekniktir (Karasar, 2016:212).

2.4. Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu; 2017-2018 Akademik Yılı Bahar Döneminde, İstanbul Üniversitesi-DİLMER, Necmettin Erbakan Üniversitesi-KONDİL, Gazi Üniversitesi-TÖMER, Harran Üniversitesi-TÖMER, Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi-TÖMER ve Dokuz Eylül Üniversitesi-DEDAM’da yabancılara Türkçe öğreten 23 okutman oluşturmaktadır.

Tablo 4. Türkçe Okutmanlarının Cinsiyeti ve Görev Aldıkları Üniversitelerin Adı

Üniversite	Kadın Okutman Sayısı	Erkek Okutman Sayısı	Toplam Okutman Sayısı
İstanbul Üniversitesi	2	---	2
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	4	5
Gazi Üniversitesi	2	2	4
Harran Üniversitesi	1	2	3
Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	3	2	5
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	2	4
Toplam: 6 Üniversite			Toplam Okutman Sayısı: 23

23 Türkçe okutmanının, minimum 26, maksimum 36 yaş aralığı arasında yaşlarının değişiklik gösterdiği saptanmıştır. Tablo-5’e göre Türkçe okutmanlarının hepsi lisans programında eğitim almıştır. 15 Okutmanın, yüksek lisans mezunu olduğu ve doktora programında eğitimi aldığı görülmektedir. 5 Okutman, yüksek lisans programında eğitim almaktadır. 3 Okutmanın ise lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Türkçe Okutmanlarının Yaşı, Eğitim Durumu, Akademik Çalışmaları ve Bildikleri Yabancı Dil Sayısı

Türkçe Okutmanlarının Cinsiyeti	Yaş	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Tez Dışında Akademik Çalışmaları	Yabancı Dil Sayısı
Kadın Okutman (K1)	31	Türkçe Öğretmenliği	---	---	---	1
Kadın Okutman (K2)	27	Dil Bilim	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	---	---	3
Kadın Okutman (K3)	36	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Halk Edebiyatı	---	Evet	1
Kadın Okutman (K4)	35	Dil Bilim	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	Türkçenin Eğitimi-Öğretimi	Evet	1

Türkçe Okutmanlarının Cinsiyeti	Yaş	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Tez Dışında Akademik Çalışmaları	Yabancı Dil Sayısı
Kadın Okutman (K5)	29	Dil Bilim	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	Dil Bilim	Evet	2
Kadın Okutman (K6)	29	Türkçe Öğretmenliği	Türkçe Eğitimi	---	---	2
Kadın Okutman (K7)	35	Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	Türk Dili ve Edebiyatı	Türkçe Eğitimi	---	1
Kadın Okutman (K8)	36	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Dili ve Edebiyatı	Evet	3
Kadın Okutman (K9)	26	Dil Bilim	Türk Halk Bilimi	Dil Bilim	Evet	2
Kadın Okutman (K10)	35	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Dili ve Edebiyatı	Çağdaş Türk Lehçeleri	Evet	2
Kadın Okutman (K11)	31	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Dili ve Edebiyatı	Evet	1
Erkek Okutman (E1)	32	Türk Dili ve Edebiyatı	---	---	---	1
Erkek Okutman (E2)	33	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Dili ve Edebiyatı	---	Evet	2
Erkek Okutman (E3)	30	Türkçe Öğretmenliği	Yurt Dışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	Evet	3
Erkek Okutman (E4)	33	Türkçe Öğretmenliği	---	---	---	1
Erkek Okutman (E5)	33	Fransız Dili ve Edebiyatı	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	1.Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi 2. Dil Bilim	Evet	2
Erkek Okutman (E6)	31	Türkçe Öğretmenliği	Türkçe Eğitimi	Türkçe Eğitimi	Evet	1
Erkek Okutman (E7)	30	Türkçe Eğitimi	Türkçe Eğitimi	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	Evet	1
Erkek Okutman (E8)	36	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Dili ve Edebiyatı	Türk Dili ve Edebiyatı	Evet	1
Erkek Okutman (E9)	28	Türkçe Öğretmenliği	Türkçe Eğitimi	---	---	3
Erkek Okutman (E10)	27	Türkçe Eğitimi	Türkçe Eğitimi	Türkçe Eğitimi	Evet	2
Erkek Okutman (E11)	30	Türkçe Öğretmenliği	Türkçe Eğitimi	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi	Evet	1
Erkek Okutman (E12)	34	Türk Dili ve Edebiyatı	Çağdaş Türk Lehçeleri	Çağdaş Türk Lehçeleri	---	3
11 K+12 E =23	Ort. 32	5 Farklı Bölüm	6 Farklı Program	5 Farklı Program	15 E, 8 ---	Ort. 2

Tablo-5'e göre, 15 Türkçe okutmanını, yabancılara Türkçe öğretimi alanında tez dışında makale, bildiri vb. akademik çalışmalarının olduğunu beyan etmiştir. Türkçe okutmanlarının, ana dili dışında bildikleri yabancı dil sayısının ortalaması alındığında, yabancılara Türkçe öğreten okutmanların ortalama 2 yabancı dil bildiğini söylememiz mümkündür.

Tablo 6. Türkçe Okutmanlarının Yabancılara Türkçe Alanında Deneyimi, Sertifika Bilgisi, Okutmanlara Göre Dünya Dilleri Sınıflandırmasında Türkçenin Yeri, 6 Kur Dışında A2+, B2+ Gibi Kur Ayrımına Bakış Açılıarı

Türkçe Okutmanlarının Cinsiyeti	TR'de Deneyimi	Yurt Dışında Deneyimi	TR + Yurt Dışı Toplam Deneyimi	YTÖ Sertifika	Okutmanlara Göre İlk 10 Dünya Dilleri Sıralamasında Türkçenin Yeri	Okutmanlara Göre 6 Kur Dışında "A2, B2 Plus" Gibi Ayrı Kurularda Olmalı mı?
Kadın Okutman (K1)	5 Yıl	---	5 Yıl	Var	1	Hayır
Kadın Okutman (K2)	3 Yıl	---	3 Yıl	---	5	Hayır
Kadın Okutman (K3)	1,5 Yıl	---	1,5 Yıl	---	5	Hayır
Kadın Okutman (K4)	12 Yıl	---	12 Yıl	---	10	Hayır
Kadın Okutman (K5)	6 Yıl	---	6 Yıl	---	5	Hayır
Kadın Okutman (K6)	5 Yıl	2 Yıl	7 Yıl	Var	8	Hayır
Kadın Okutman (K7)	5 Yıl	---	5 Yıl	---	5	Hayır
Kadın Okutman (K8)	5 Yıl	4 Yıl	9 Yıl	---	5	Hayır
Kadın Okutman (K9)	2 Yıl	---	2 Yıl	---	5	Hayır
Kadın Okutman (K10)	5 Yıl	4 Yıl	9 Yıl	---	1	Hayır
Kadın Okutman (K11)	5 Yıl	---	5 Yıl	---	5	Hayır
Erkek Okutman (E1)	5 Yıl	---	5 Yıl	Var	6	Evet
Erkek Okutman (E2)	5 Yıl	---	5 Yıl	---	8	Hayır
Erkek Okutman (E3)	4 Yıl	2 Yıl	6 Yıl	Var	10	Evet
Erkek Okutman (E4)	6 Yıl	---	6 Yıl	Var	5	Evet
Erkek Okutman (E5)	9 Yıl	---	9 Yıl	Var	5	Evet
Erkek Okutman (E6)	5 Yıl	---	5 Yıl	Var	5	Hayır
Erkek Okutman (E7)	1 Yıl	---	1 Yıl	---	7	Hayır
Erkek Okutman (E8)	2 Yıl	---	2 Yıl	---	5	Hayır
Erkek Okutman (E9)	2 Yıl	---	2 Yıl	Var	3	Hayır
Erkek Okutman (E10)	2 Yıl	---	2 Yıl	Var	3	Evet
Erkek Okutman (E11)	6 Yıl	2 Yıl	8 Yıl	Var	5	Hayır
Erkek Okutman (E12)	4 Yıl	2 Yıl	6 Yıl	---	5	Hayır
11 K+12 E = 23 Okutman	Ort. 5 Yıl	Ort. 3 Yıl	Ort. 5 Yıl	10 Var, 13 ---	Ort. 5. Sırada	18 Hayır, 5 Evet

Türkçe okutmanlarının Tablo-6'ya göre, Türkiye'de ve yurt dışında yabancılara Türkçe öğretimi alanında deneyimlerinin olduğu görülmektedir. 10 Okutmanın yabancılara Türkçe öğretimi sertifikası aldığı 13 okutmanın ise yabancılara Türkçe öğretimi sertifikasına sahip olmadığı görülmektedir. Kısa sürede alınan sertifikaların, YÖK'e bağlı üniversitelerin verdiği diplomanın yerine geçemeyeceği şüphesizdir. Bu kapsamda değerlendirildiğinde bu alanda çalışmak isteyenlerin muhakkak yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi tezsiz ya da tezli yüksek lisans programlarında eğitim alarak kendilerini alan uzmanı olarak yetiştirmeleri gerekmektedir.

Tablo-6 incelendiğinde, Türkçe okutmanlarına göre Türkçenin dünya dilleri sınıflandırmasında 5. sırada yer aldığı görülmektedir. Türkçe bugün 200 milyonu aşan konuşur sayısı ile dünyada en fazla konuşanı bulunan diller arasında beşinci sırada olup milyonlarca kilometrelik geniş bir alanda konuşulmaktadır (Akalm, 2009: 202; Demir-Yazıcı, 2012: 177 akt. Karademir 2016: 555).

Türkçe okutmanlarına göre Türkçe 6 kur (A1, A2, B1, B2, C1, C2) dışında A2 kurunun bitiminde B1 kuruna geçmeden önce A2+ (Plus) gibi bir kur ayırımına daha gidilmesini konusunda görüşleri sorulmuştur. 18 Türkçe okutmanı 6 kuru yeterli bulurken, 5 Türkçe okutmanı ise 6 kur ayırımının dışında A2+ , B2+ gibi bir kur ayırımına daha gidilmesi gerektiğini düşünmektedir.

2.5. Veri Toplama Aracı

Genel olarak veri toplamanın beş yolu bulunmaktadır. Bir araştırmacı veri toplama aracını *'basılı form haline getirerek'* verileri toplayabilir, *'telefonu'* ya da *'postayı'* kullanabilir, *'internet'* üzerinden veri toplayabilir ya da *'görüşme'* yapabilir (Büyüköztürk, vd. 2014:181). Bu araştırmada verileri toplama, okutmanların mail adreslerine e-posta gönderilerek gerçekleştirilmiştir. Okutmanların görev aldığı Türkiye'nin beş farklı bölgesinde yer alan üniversitelere ulaşmada zaman ve maliyet sınırlılıkları göz önünde bulundurulduğu için *'e-posta'* toplama aracı olarak tercih edilmiştir.

Kabadayı (2003, 65-66), tarafından *'Yabancı Dil Öğretim Modeli Tutum Ölçeği'* maddeleri yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanına uyarlanarak Rubin (1983) tarafından ayrılan ve görüşme türlerinden biri olan *'sabit format anket görüşmesi'* tekniği kullanılarak 23 Türkçe okutmanına sorulmuştur. Kabadayı (2003, 65-66) tarafından geliştirilen ölçek 28 maddeden oluşmaktadır. Ancak yabancılara Türkçe öğretimi alanına uyarlaması sonucu ölçek maddeleri 24 madde ile sınırlandırılmıştır.

Geleneksel öğretim modelleri; *'Dil-Bilgisi Çeviri, Kulak-Dil Alışkanlığı'* yöntemlerini kapsarken, Modern öğretim modelleri; *'İletişimci'* ve *'Doğal Yaklaşım'* yöntemlerini kapsamaktadır. *'Yabancı Dil Öğretim Modeli Tutum Ölçeği'* bu yöntemlerin temellerini teşkil eden öğrenim teorilerinin bir bir ele alınarak derinlemesine analiz edilmesi ve yorumlanması sonucu oluşturulmuştur. Örneğin, *'Kulak-Dil Alışkanlığı'* yönteminin *"Tekrar, taklit ve ezber önemlidir. Doğru cevap anında tekrarlanarak olumlu pekiştirilerek verilir. Çok miktarda alıştırmaya yer verilir."* özelliği yorumlanarak *"Yabancı dili sınıfta, kelimeleri, cümleleri, sınıfla beraber tekrar ederek ve ezberleyerek daha iyi öğrenirim."* şekline dönüştürülerek öğrencilerin bu maddeyle ilgili tercihi tespit edilmeye çalışılmıştır (Kabadayı, 2003: 58). Bu araştırmada ise *"Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler sınıfla beraber kelimeleri, cümleleri tekrar ederek ve ezberleyerek daha iyi öğrenebilirler."* şekline dönüştürülerek okutmanların bu maddeye özgü görüşünü belirlemek amaçlanmıştır. Bu şekilde, *'Yabancı Dil Öğretim Modeli Tutum Ölçeği'* maddeleri, Tablo-7'de yer aldığı gibi sabit format anket görüşmesi formatına uyarlanarak 23 Türkçe okutmanına sorulmuştur.

Tablo-7. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alanına Özgü Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri Sabit Format Anket Görüşmesi

	Hiç Uygun Değil (1)	Çok Az Uygun (2)	Biraz Uygun (3)	Oldukça Uygun (4)	Tamamen Uygun (5)
A. Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi					
1.Yabancı dil olarak Türkçe öğretirken dil bilgisi kalıpları doğrultusunda öğretmek istiyorum.					
2.Yabancı dil olarak Türkçe öğretirken dil bilgisi kalıplarına bağlı kalırsam öğrenciler daha az hata yaparlar.					
3.Yabancı dil olarak Türkçe öğretirken öğrencilerin kendi ana dilleri ile karşılaştırma yaparsa daha iyi öğrenir.					
4.Yabancı dil olarak Türkçe öğretirken asıl amacım Türkçeden kendi ana dillerine, kendi ana dillerinden de Türkçeye çeviri yapmalarını sağlamaktır.					
5.Yabancı dil olarak Türkçeyi öğretirken, Türkçeyi doğru telaffuz edebilmek pek de önemli değildir.					
6.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrencilerin, Türkçe kelime hazinesini geliştirmesi çok önemlidir. Bu yüzden parçada geçen kelimeleri tek tek listeler halinde ezberlemeleri gerekir.					
B. İletişimci Yaklaşım Yöntemi					
1.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler, sınıf arkadaşlarıyla iletişim kurarak Türkçeyi daha iyi öğrenirler.					
2.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler de öğretmenleri kadar aktif olmalıdır.					
3.Yabancı dil olarak Türkçeyi, sınıfta oyunlar oynatarak daha iyi öğretebilirim.					
4.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler birbirleriyle yarışarak değil de onlarla işbirliği yaparak öğrenmesini istiyorum.					
5.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, her şeyi öğretmenin anlatması yerine öğrenciler de aktif rol alırsa daha iyi öğrenebilirler.					
6.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler küçük gruplar halinde çalışırlarsa daha iyi öğrenebilirler.					
C. Kulak Dil Alışkanlığı Yöntemi					
1.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler sınıfla beraber kelimeleri, cümleleri tekrar ederek ve ezberleyerek daha iyi öğrenebilirler.					
2.Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde başka bir dil kullanmadan yalnızca Türkçeyi kullanmak istiyorum.					
3.Yabancı dil olarak Türkçe öğretirken, okuma ve yazmadan önce dinleyerek ve konuşarak başlanırsa öğrenciler daha iyi öğrenebilir.					
4.Yabancı dil olarak Türkçeyi öğretirken dil bilgisi üzerinde uzun uzun açıklamalar yaparsam öğrenciler daha iyi öğrenebilir.					
5.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler Türk kültürünü de öğrenirse Türkçeye tamamen hâkim olur.					

	Hiç Uygun Değil (1)	Çok Az Uygun (2)	Biraz Uygun (3)	Oldukça Uygun (4)	Tamamen Uygun (5)
6.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler Türkçenin telaffuz ve tonlama kurallarına tamamen uymalıdır.					
D. Doğal Yaklaşım Yöntemi					
1.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrencilerin Türkçeyi sadece dinleyerek değil onu kullanarak ve yaşayarak öğrenmeleri gerekir.					
2.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler gerçek hayatta karşılaşılabileceği sorunları çözmek için Türkçe öğrenmelidir.					
3.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, sınıfı tamamen serbest bırakmayıp öğrencileri sürekli çeşitli etkinliklere yönlendirmeliyim.					
4.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, dinleme ve okuma becerilerine ağırlık verdiğim takdirde okuma becerisi doğal olarak kendiliğinden gelişir.					
5.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrencilerin hata yapması doğaldır. Bu yüzden öğrencilerin ders sırasında yaptığı hatalara karşı hoş görülü olmalıyız.					
6.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler Türkçeyi en iyi Türk öğretmenlerden öğrenir.					

2.6. Verilerin Analizi

Bu çalışmada, *'betimsel analiz'* tercih edilmiştir. Bu yaklaşıma göre, elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 256). Bu çalışmada, *'Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi, İletişimci Yaklaşım Yöntemi, Kulak Dil Alışkanlığı Yöntemi, Doğal Yaklaşım Yöntemi'* olmak üzere tematik çerçeveye göre veriler işlenmiştir.

4 Temanın her biri kendi özellikleri doğrultusunda hazırlanan 6 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, yabancılara Türkçe öğretimi alanına uyarlanarak hazırlanmış toplam 24 maddeden oluşmaktadır.

Her bir madde, *'Hiç Uygun Değil, Çok Az Uygun, Biraz Uygun, Oldukça Uygun, Tamamen Uygun'* şeklinde beşli likert tipi derecelendirme ile değerlendirmeye tabii tutularak sabit format anket görüşmesi formatına uygun olarak hazırlanmıştır.

Her bir madde, *'Microsoft Excel Programında, 'Formüller'* bölümünde yer alan *'Otomatik Hesaplama'* ile hesaplanmış ve toplam madde sayılarının ortalaması alınarak okutmanlar tarafından öncelikle önem verilen yabancı dil öğretim yöntemini belirlemek amaçlanmıştır.

3.Bulgular

3.1.Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdikleri Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

6 Farklı üniversitede görev alan 23 Türkçe okutmanına *'Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi, İletişimci Yaklaşım Yöntemi, Kulak Dil Alışkanlığı Yöntemi, Doğal Yaklaşım Yöntemi'* olmak üzere 4 yabancı dil öğretim yönteminde öncelikle önem verdikleri dil öğretim yöntemini belirlemek amaçlanmıştır.

Tablo-8. Sabit Format Anket Görüşmesinde Okutmanlar Tarafından İşaretlenen Maddelerin Toplamı ve Ortalaması

Türkçe Okutmanlarının Cinsiyeti/ Görev Aldıkları Üniversite	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi (1-6)		İletişimci Yaklaşım Yöntemi (7-12)		Kulak-Dil Aalışkanlığı Yöntemi (13-18)		Doğal Yaklaşım Yöntemi (19-24)		Σ	$\bar{x}$
	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$		
Kadın Okutman (K1) NEU	16	2,66	27	4,5	21	3,5	28	4,66	92	3,83
Kadın Okutman (K2) İÜ	13	2,16	21	3,5	21	3,5	25	4,16	80	3,33
Kadın Okutman (K3) İÜ	15	2,5	26	4,33	24	4	24	4	89	3,70
Kadın Okutman (K4) DEU	15	2,5	29	4,83	17	2,83	26	4,33	87	3,62
Kadın Okutman (K5) DEU	13	2,16	24	4	17	2,83	21	3,5	75	3,12
Kadın Okutman (K6) ABTU	9	1,5	30	5	13	2,16	25	4,16	77	3,20
Kadın Okutman (K7) ABTU	12	2	24	4	19	3,16	23	3,83	78	3,25
Kadın Okutman (K8) ABTU	11	1,83	28	4,66	24	4	29	4,83	92	3,83
Kadın Okutman (K9) HÜ	15	2,5	28	4,66	18	3	28	4,66	89	3,70
Kadın Okutman (K10) GÜ	15	2,5	25	4,16	12	2	21	3,5	73	3,04
Kadın Okutman (K11) GÜ	14	2,33	24	4	23	3,83	27	4,5	88	3,66
Erkek Okutman (E1) NEU	19	3,16	28	4,66	19	3,16	24	4	90	3,75
Erkek Okutman (E2) NEU	18	3	24	4	24	4	28	4,66	94	3,91
Erkek Okutman (E3) NEU	11	1,83	28	4,66	22	3,66	30	5	91	3,79
Erkek Okutman (E4) NEU	20	3,33	25	4,16	19	3,16	30	5	94	3,91
Erkek Okutman (E5) DEU	20	3,33	30	5	25	4,16	26	4,33	101	4,20
Erkek Okutman (E6) DEU	8	1,33	27	4,5	15	2,5	28	4,66	78	3,25
Erkek Okutman (E7) ABTU	13	2,16	28	4,66	25	4,16	26	4,33	92	3,83
Erkek Okutman (E8) ABTU	19	3,16	26	4,33	21	3,5	26	4,33	92	3,83
Erkek Okutman (E9) HÜ	11	1,83	27	4,5	18	3	27	4,5	83	3,45
Erkek Okutman (E10) HÜ	7	1,66	30	5	16	2,66	26	4,33	79	3,29
Erkek Okutman (E11) GÜ	13	2,16	29	4,83	24	4	26	4,33	92	3,83
Erkek Okutman (E12) GÜ	20	1,66	27	4,5	18	3	23	3,83	78	3,25
11 K+12 E =23 Okutman	327	53,2 5	615	102, 44	455	75,77	597	99,4 3	198 4	404,3
		4.		1.		3.		2.		

Sabit format anket görüşmesinden elde edilen veriler doğrultusunda Tablo-9'a göre okutmanların öncelikle *'İletişimci Yaklaşım Yöntemine'* önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak *'Doğal Yaklaşım Yöntemini'* önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak *'Kulak-Dil Alışkanlığı'* ve son olarak da *'Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini'* önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-9. 6 Farklı Üniversitede Görev Alan 23 Türkçe Okutmanının Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi	89,13	2.Doğal Yaklaşım Yöntemi	86,52	3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 65,94	4. Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 47,39
-------------------------------	-------	--------------------------	-------	---------------------------------	---------	-------------------------------	---------

Türkçe okutmanlarının öncelikle önem verdiği *'İletişimci Yaklaşım Yöntemi'* maddeleri ise Tablo-10'da yer almaktadır.

Tablo-10. Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinden Biri Olan İletişimci Yaklaşım Yöntemi Maddeleri

B. İletişimci Yaklaşım Yöntemi	$\bar{x}$
1.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler, sınıf arkadaşlarıyla iletişim kurarak Türkçeyi daha iyi öğrenirler.	% 89,13
2.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler de öğretmenleri kadar aktif olmalıdır.	
3.Yabancı dil olarak Türkçeyi, sınıfta oyunlar oynatarak daha iyi öğretebilirim.	
4.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler birbirleriyle yarışarak değil de onlarla işbirliği yaparak öğrenmesini istiyorum.	
5.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, her şeyi öğretmenin anlatması yerine öğrenciler de aktif rol alırsa daha iyi öğrenebilirler.	
6.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler küçük gruplar halinde çalışırlarsa daha iyi öğrenebilirler.	

3.2.Necmettin Erbakan Üniversitesi KONDİL'de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdikleri Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Tablo-11 incelendiğinde Necmettin Erbakan Üniversitesi KONDİL'de görev alan 5 Türkçe okutmanın dört yabancı dil öğretimine bakış açıları doğrultusunda işaretledikleri maddelerin toplamı ve ortalaması yer almaktadır.

Tablo-11. Necmettin Erbakan Üniversitesi KONDİL'de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanlar Tarafından İşaretlenen Maddelerin Toplamı ve Ortalaması

Necmettin Erbakan Üniversitesi-KONDİL	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi (1-6)		İletişimci Yaklaşım Yöntemi (7-12)		Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (13-18)		Doğal Yaklaşım Yöntemi (19-24)		Σ	$\bar{x}$
	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$		
Kadın Okutman (K1)	16	2,66	27	4,5	21	3,5	28	4,66	92	3,83
Erkek Okutman (E1)	19	3,16	28	4,66	19	3,16	24	4	90	3,75
Erkek Okutman (E2)	18	3	24	4	24	4	28	4,66	94	3,91
Erkek Okutman (E3)	11	1,83	28	4,66	22	3,66	30	5	91	3,79
Erkek Okutman (E4)	20	3,33	25	4,16	19	3,16	30	5	94	3,91
Toplam: 5 Okutman	84	13,98	132	21,98	105	17,48	140	23,32	461	19,19
		4.		2.		3.		1.		

Tablo-12'ye göre Necmettin Erbakan Üniversitesi KONDİL'de görev alan 5 Türkçe okutmanının öncelikle '*Doğal Yaklaşım Yöntemine*' önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak '*İletişimci Yaklaşım Yöntemini*' önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak '*Kulak-Dil Alışkanlığı*' ve son olarak da '*Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini*' önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-12. Necmettin Erbakan Üniversitesi KONDİL'de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Necmettin Erbakan Üniversitesi-KONDİL	1.Doğal Yaklaşım Yöntemi		2.İletişimci Yaklaşım Yöntemi		3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi		4.Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	
		%		%		%		%
Kadın Okutman (K1)	Doğal Yaklaşım Yöntemi	93,33	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	70	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	66,66	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	53,33
Erkek Okutman (E1)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	93,33	Doğal Yaklaşım Yöntemi	80	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	63,33	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	63,33
Erkek Okutman (E2)	Doğal Yaklaşım Yöntemi	93,33	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	80	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	80	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	60
Erkek Okutman (E4)	Doğal Yaklaşım Yöntemi	100	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	83,33	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	66,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	63,33

Türkçe okutmanlarının öncelikle önem verdiği '*İletişimci Yaklaşım Yöntemi*' maddeleri ise Tablo-10'da yer almaktadır.

Tablo-13. Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinden Biri Olan Doğal Yaklaşım Yöntemi Maddeleri

D. Doğal Yaklaşım Yöntemi	$\bar{x}$
1.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrencilerin Türkçeyi sadece dinleyerek değil onu kullanarak ve yaşayarak öğrenmeleri gerekir. 2.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler gerçek hayatta karşılaşılabileceği sorunları çözmek için Türkçe öğrenmelidir. 3.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, sınıfı tamamen serbest bırakmayıp öğrencileri sürekli çeşitli etkinliklere yönlendirmeliyim. 4.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, dinleme ve okuma becerilerine ağırlık verdiğim takdirde okuma becerisi doğal olarak kendiliğinden gelişir. 5.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrencilerin hata yapması doğaldır. Bu yüzden öğrencilerin ders sırasında yaptığı hatalara karşı hoş görülmesi olmalıdır. 6.Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrenciler Türkçeyi en iyi Türk öğretmenlerden öğrenir.	75

3.3.İstanbul Üniversitesi DİLMER'de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdikleri Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Tablo-14 incelendiğinde İstanbul Üniversitesi DİLMER'de görev alan 2 Türkçe okutmanın dört yabancı dil öğretimine bakış açıları doğrultusunda işaretledikleri maddelerin toplamı ve ortalaması yer almaktadır.

Tablo-14. İstanbul Üniversitesi DİLMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanlar Tarafından İşaretlenen Maddelerin Toplamı ve Ortalaması

İstanbul Üniversitesi-DİLMER	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi (1-6)		İletişimci Yaklaşım Yöntemi (7-12)		Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (13-18)		Doğal Yaklaşım Yöntemi (19-24)		Σ	x̄
	Σ	x̄	Σ	x̄	Σ	x̄	Σ	x̄		
Kadın Okutman (K2)	13	2,16	21	3,5	21	3,5	25	4,16	80	3,33
Kadın Okutman (K3)	15	2,5	26	4,33	24	4	24	4	89	3,70
Toplam: 2 Okutman	28	4,66	47	7,83	45	7,5	49	8,16	169	7,03
	4.		2.		3.		1.			

Tablo-15’e göre İstanbul Üniversitesi DİLMER’de görev alan 2 Türkçe okutmanın öncelikle ‘Doğal Yaklaşım Yöntemine’ önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak ‘İletişimci Yaklaşım Yöntemin,’ önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak ‘Kulak-Dil Alışkanlığı’ ve son olarak da ‘Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini’ önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-15. İstanbul Üniversitesi DİLMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

İstanbul Üniversitesi-DİLMER	1.Doğal Yaklaşım Yöntemi		2.İletişimci Yaklaşım Yöntemi		3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi		4. Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	
	Doğal Yaklaşım Yöntemi	%	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	%	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	%	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	%
Kadın Okutman (K2)	Doğal Yaklaşım Yöntemi	83,33	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	70	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	70	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	43,33
Kadın Okutman (K3)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	86,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	80	Doğal Yaklaşım Yöntemi	80	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 50

3.4.Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM’da Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdikleri Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Tablo-16 incelendiğinde Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM’da görev alan 4 Türkçe okutmanın dört yabancı dil öğretimine bakış açıları doğrultusunda işaretledikleri maddelerin toplamı ve ortalaması yer almaktadır.

Tablo-16. Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM’da Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanlar Tarafından İşaretlenen Maddelerin Toplamı ve Ortalaması

Dokuz Eylül Üniversitesi-DEDAM	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi (1-6)		İletişimci Yaklaşım Yöntemi (7-12)		Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (13-18)		Doğal Yaklaşım Yöntemi (19-24)		Σ	x̄
	Σ	x̄	Σ	x̄	Σ	x̄	Σ	x̄		
Kadın Okutman (K4)	15	2,5	29	4,83	17	2,83	26	4,33	87	3,62
Kadın Okutman (K5)	13	2,16	24	4	17	2,83	21	3,5	75	3,12
Erkek Okutman (E5)	20	3,33	30	5	25	4,16	26	4,33	101	4,20
Erkek Okutman (E6)	8	1,33	27	4,5	15	2,5	28	4,66	78	3,25
Toplam: 4 Okutman	56	9,32	110	18,33	74	12,32	101	16,82	341	14,19
	4.		1.		3.		2.			

Tablo-17'ye göre Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM'da görev alan 4 Türkçe okutmanının öncelikle 'İletişimci Yaklaşım Yöntemine' önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak 'Doğal Yaklaşım Yöntemini' önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak 'Kulak-Dil Alışkanlığı' ve son olarak da 'Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini' önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-17. Dokuz Eylül Üniversitesi DEDAM'da Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Dokuz Eylül Üniversitesi-DEDAM	1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi		2. Doğal Yaklaşım Yöntemi		3. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi		4.Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	
	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	%	Doğal Yaklaşım Yöntemi	%	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	%	Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi	%
Kadın Okutman (K4)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	96,66	Doğal Yaklaşım Yöntemi	86,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	56,66	Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi	50
Kadın Okutman (K5)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	80	Doğal Yaklaşım Yöntemi	70	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	56,66	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	43,33
Erkek Okutman (E5)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	100	Doğal Yaklaşım Yöntemi	86,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	83,33	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	66,66
Erkek Okutman (E6)	Doğal Yaklaşım Yöntemi	93,33	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	90	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	50	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	26,66

3.5.Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER'de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdikleri Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Tablo-18 incelendiğinde Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER'de görev alan 5 Türkçe okutmanın dört yabancı dil öğretimine bakış açıları doğrultusunda işaretledikleri maddelerin toplamı ve ortalaması yer almaktadır.

Tablo-18. Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER'de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanlar Tarafından İşaretlenen Maddelerin Toplamı ve Ortalaması

Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi-TÖMER	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi (1-6)		İletişimci Yaklaşım Yöntemi (7-12)		Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (13-18)		Doğal Yaklaşım Yöntemi (19-24)		Σ	x̄
	Σ	x̄	Σ	x̄	Σ	x̄	Σ	x̄		
Kadın Okutman (K6)	9	1,5	30	5	13	2,16	25	4,16	77	3,20
Kadın Okutman (K7)	12	2	24	4	19	3,16	23	3,83	78	3,25
Kadın Okutman (K8)	11	1,83	28	4,66	24	4	29	4,83	92	3,83
Erkek Okutman (E7)	13	2,16	28	4,66	25	4,16	26	4,33	92	3,83
Erkek Okutman (E8)	19	3,16	26	4,33	21	3,5	26	4,33	92	3,83
Toplam: 5 Okutman	64	10,65	136	22,65	102	16,98	129	21,48	431	17,94
		4.		1.		3.		2.		

Tablo-19'a göre Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER'de görev alan 5 Türkçe okutmanının öncelikle 'İletişimci Yaklaşım Yöntemine' önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak 'Doğal Yaklaşım Yöntemini' önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak 'Kulak-Dil Alışkanlığı' ve son olarak da 'Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini' önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-19. Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi-TÖMER	1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi		2.Doğal Yaklaşım Yöntemi		3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi		4.Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	
	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 100	Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 83,33	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 43,33	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 30
Kadın Okutman (K6)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 80	Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 76,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 63,33	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 40
Kadın Okutman (K7)	Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 96,66	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 93,33	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 80	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 36,66
Kadın Okutman (K8)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 93,33	Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 86,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 83,33	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 43,33
Erkek Okutman (E7)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 86,66	Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 86,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 70	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 63,33

3.6.Harran Üniversitesi TÖMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdikleri Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Tablo-20 incelendiğinde Harran Üniversitesi TÖMER’de görev alan 3 Türkçe okutmanın dört yabancı dil öğretimine bakış açıları doğrultusunda işaretledikleri maddelerin toplamı ve ortalaması yer almaktadır.

Tablo-20. Harran Üniversitesi TÖMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanlar Tarafından İşaretlenen Maddelerin Toplamı ve Ortalaması

Harran Üniversitesi-TÖMER	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi (1-6)		İletişimci Yaklaşım Yöntemi (7-12)		Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (13-18)		Doğal Yaklaşım Yöntemi (19-24)		∑	$\bar{x}$
	∑	$\bar{x}$	∑	$\bar{x}$	∑	$\bar{x}$	∑	$\bar{x}$		
Kadın Okutman (K9)	15	2,5	28	4,66	18	3	28	4,66	89	3,70
Erkek Okutman (E9)	11	1,83	27	4,5	18	3	27	4,5	83	3,45
Erkek Okutman (E10)	7	1,66	30	5	16	2,66	26	4,33	79	3,29
Toplam: 3 Okutman	33	5,99	85	14,16	52	8,66	81	13,49	251	10,44
	4.		1.		3.		2.			

Tablo-21’e göre Harran Üniversitesi TÖMER’de görev alan 3 Türkçe okutmanın öncelikle ‘İletişimci Yaklaşım Yöntemine’ önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak ‘Doğal Yaklaşım

Yöntemini' önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak '*Kulak-Dil Alışkanlığı*' ve son olarak da '*Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini*' önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-21. Harran Üniversitesi TÖMER'de Yabancılar Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Harran Üniversitesi-TÖMER	1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi		2.Doğal Yaklaşım Yöntemi		3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi		4.Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	
	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 93, 33	Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 93, 33	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 60	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 50
Kadın Okutman (K9)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 90	Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 90	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 60	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 36,66
Erkek Okutman (E9)	Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 86,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 53,33	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	% 23,33	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 16,66

3.7.Gazi Üniversitesi TÖMER'de Yabancılar Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdikleri Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Tablo-22 incelendiğinde Gazi Üniversitesi TÖMER'de görev alan 4 Türkçe okutmanın dört yabancı dil öğretimine bakış açıları doğrultusunda işaretledikleri maddelerin toplamı ve ortalaması yer almaktadır.

Tablo-22. Gazi Üniversitesi TÖMER'de Yabancılar Türkçe Öğreten Okutmanlar Tarafından İşaretlenen Maddelerin Toplamı ve Ortalaması

Gazi Üniversitesi-TÖMER	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi (1-6)		İletişimci Yaklaşım Yöntemi (7-12)		Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi (13-18)		Doğal Yaklaşım Yöntemi (19-24)		Σ	$\bar{x}$
	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$	Σ	$\bar{x}$		
Kadın Okutman (K10)	15	2,5	25	4,16	12	2	21	3,5	73	3,04
Kadın Okutman (K11)	14	2,33	24	4	23	3,83	27	4,5	88	3,66
Erkek Okutman (E11)	13	2,16	29	4,83	24	4	26	4,33	92	3,83
Erkek Okutman (E12)	20	1,66	27	4,5	18	3	23	3,83	78	3,25
Toplam: 4 Okutman	62	8,65	105	17,4	77	12,8	97	16,1	331	13,7
		4.		1.		3.		2.		8

Tablo-23'e göre Gazi Üniversitesi TÖMER'de görev alan 4 Türkçe okutmanının öncelikle '*İletişimci Yaklaşım Yöntemine*' önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak '*Doğal Yaklaşım Yöntemini*' önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak '*Kulak-Dil Alışkanlığı*' ve son olarak da '*Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini*' önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-23. Gazi Üniversitesi TÖMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Gazi Üniversitesi-TÖMER	1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi		2.Doğal Yaklaşım Yöntemi		3. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi		4.Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	
	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	%	Doğal Yaklaşım Yöntemi	%	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	%	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	%
Kadın Okutman (K10)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	83,33	Doğal Yaklaşım Yöntemi	70	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	50	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	40
Kadın Okutman (K11)	Doğal Yaklaşım Yöntemi	90	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	80	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	76,66	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	46,66
Erkek Okutman (E11)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	96,66	Doğal Yaklaşım Yöntemi	86,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	80	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	49,33
Erkek Okutman (E12)	İletişimci Yaklaşım Yöntemi	90	Doğal Yaklaşım Yöntemi	76,66	Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemi	66,66	Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	60

4.Sonuç ve Öneriler

1. Tablo-24 incelendiğinde, 6 farklı üniversitede görev alan 23 Türkçe okutmanının öncelikle *‘İletişimci Yaklaşım Yöntemine’* önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak *‘Doğal Yaklaşım Yöntemini’* önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak *‘Kulak-Dil Alışkanlığı’* ve son olarak da *‘Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini’* önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-24. 6 Farklı Üniversitede Görev Alan 23 Türkçe Okutmanının Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	$\bar{x}$
1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 89,13
2.Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 86,52
3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 65,94
4.Dil Bilgisi-Çeviri Yaklaşım Yöntemi	% 47,39

Öneri: Günümüzde diğer yabancı dil öğretim yöntemlerinde de sıklıkla kullanılan *‘İletişimci Yaklaşım Yöntemi’* ve *‘Doğal Yaklaşım Yöntemini’* yabancılara Türkçe öğretimi alanında da tercih edildiği görülmektedir. Bütün yabancı dil öğretim yöntemlerini eşit oranla kullanmak mümkün olmayabilir. Ancak yabancı dil olarak Türkçe öğretim programına uygun olan yabancı dil öğretim yöntemlerinin kullanımına yer verilebilir. Her bir yabancı dil öğretim yöntemi, Gardner’ın *‘Çoklu Zekâ Kuramında’* belirlediği 9 farklı zekâ türünden birine sahip olan yabancı öğrenciyeye hitap edebilir. Böylece Türkçe yabancı dil öğretim yöntemlerinin kullanımı ile daha verimli bir şekilde öğretilir.

2. Tablo-25 incelendiğinde, Necmettin Erbakan Üniversitesi-KONDİL’de görev alan 5 Türkçe okutmanının öncelikle *‘Doğal Yaklaşım Yöntemine’* önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak *‘İletişimci Yaklaşım Yöntemini’* önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak *‘Kulak-Dil Alışkanlığı’* ve son olarak da *‘Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini’* önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-25. Necmettin Erbakan Üniversitesi KONDİL’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	$\bar{x}$
1.Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 94,99
2.İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 78,33

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	$\bar{x}$
3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 69,16
4.Dil Bilgisi-Çeviri Yaklaşım Yöntemi	% 59,99

Öneri: *Doğal Yaklaşım Yönteminin*' yanı sıra Edgar Dale'in 'Öğrenme Piramidine' göre görsel-işitsel yaklaşımın öğrenme üzerine %50 katkısı bulunmaktadır. Günümüzde teknolojinin ilerlemesi ile birlikte yabancılara Türkçe öğretiminde kur seviyelerine uygun kısa metrajlı film ya da videolara yer verilerek Türkçe öğretimi zenginleştirilebilir.

3. Tablo-26 incelendiğinde, İstanbul Üniversitesi-DİLMER'de görev alan 2 Türkçe okutmanının öncelikle *Doğal Yaklaşım Yöntemine*' önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak *İletişimci Yaklaşım Yöntemini*' önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak *Kulak-Dil Alışkanlığı*' ve son olarak da *Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini*' önemli bulunduğu görülmektedir.

Tablo-26. İstanbul Üniversitesi DİLMER'de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	$\bar{x}$
1.Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 84,99
2.İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 75
3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 75
4.Dil Bilgisi-Çeviri Yaklaşım Yöntemi	% 46,66

Öneri: *Doğal Yaklaşım Yönteminin*' öncelikle önem verildiği üniversitelerde yabancı öğrencilerin günlük (alışveriş vb.) ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik yaptıkları eylemleri videolara almaları istenebilir. Bu videoların sınıf içerisinde rehber öğretmen ve akran değerlendirmesi yapıldıktan sonra bir sonraki eylemde öğrencilerin farkındalığını arttıracak şekilde düzeltmelere gidilmesi gerekmektedir.

4. Tablo-27 incelendiğinde, Dokuz Eylül Üniversitesi-DEEDAM' da görev alan 4 Türkçe okutmanının öncelikle *İletişimci Yaklaşım Yöntemine*' önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak *Doğal Yaklaşım Yöntemini*' önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak *Kulak-Dil Alışkanlığı*' ve son olarak da *Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini*' önemli bulunduğu görülmektedir.

Tablo-27. Dokuz Eylül Üniversitesi DEEDAM'da Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	$\bar{x}$
1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 99,24
2.Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 83,33
3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 61,61
4.Dil Bilgisi-Çeviri Yaklaşım Yöntemi	% 46,66

Öneri: *İletişimci Yaklaşım Yönteminin*' öncelikle önem verildiği üniversitelerde sınıf-içi grup çalışmalarına ağırlık verilebilir. Ancak diğer yabancı dil öğretim yöntemlerinin de öğretim programına uygun olması koşulu ile kullanılması Türkçe öğretimini daha verimli hale getirebilir.

5. Tablo-28 incelendiğinde, Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi-TÖMER 'de görev alan 5 Türkçe okutmanının öncelikle *İletişimci Yaklaşım Yöntemine*' önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak *Doğal Yaklaşım Yöntemini*' önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak *Kulak-Dil Alışkanlığı*' ve son olarak da *Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini*' önemli bulunduğu görülmektedir.

Tablo-28. Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TÖMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	$\bar{x}$
1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 91,33
2.Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 85,32
3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 67,99
4.Dil Bilgisi-Çeviri Yaklaşım Yöntemi	% 42,66

Öneri: ‘*Dil-Bilgisi Çeviri Yönteminin*’ eski, geleneksel bir metot olarak bahsedilip yalnızca dezavantajlarını ortaya çıkararak arka plana atıldığı bu yöntem, amaca uygun kullanıldığında oldukça verimli bir yöntem olabilir. Rusça paragrafların ezberletilerek Rusça öğretiminin yapıldığı göz önünde bulundurulduğunda seviyelere uygun ve dil bilgisi kurallarının öğretimini kolaylaştıracak Türkçe metinlerin ezberletilmesine yer verilebilir. Ancak kısa metinler tercih edilmelidir. Bu etkinliği uygularken ezberlemeyi sevmeyen öğrencilerin de olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

6. Tablo-29 incelendiğinde, Harran Üniversitesi-TÖMER’ görev alan 3 Türkçe okutmanının öncelikle ‘*İletişimci Yaklaşım Yöntemine*’ önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak ‘*Doğal Yaklaşım Yöntemini*’ önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak ‘*Kulak-Dil Alışkanlığı*’ ve son olarak da ‘*Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini*’ önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-29. Harran Üniversitesi TÖMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	$\bar{x}$
1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 89,99
2.Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 78,88
3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 47,77
4.Dil Bilgisi-Çeviri Yaklaşım Yöntemi	% 34,44

Öneri: ‘*İletişimci Yaklaşım Yönteminin*’ öncelikle önem verildiği üniversitelerde öğrencilerin konuşma ve dinleme becerilerinin yazma ve okuma becerilerine oranla daha fazla başarılı olduğu görülebilir. Böyle bir durumda anlatma becerileri olan konuşma ve yazma becerilerinin de kullanımına fırsat veren yabancı dil öğretim yöntemlerinin de kullanımına özen gösterilmelidir.

7. Tablo-29 incelendiğinde, Gazi Üniversitesi-TÖMER’de görev alan 4 Türkçe okutmanın öncelikle ‘*İletişimci Yaklaşım Yöntemine*’ önem verdiği görülmektedir. İkinci olarak ‘*Doğal Yaklaşım Yöntemini*’ önemli bulan okutmanların, üçüncü olarak ‘*Kulak-Dil Alışkanlığı*’ ve son olarak da ‘*Dil-Bilgisi Çeviri Yöntemini*’ önemli bulduğu görülmektedir.

Tablo-29. Gazi Üniversitesi TÖMER’de Yabancılara Türkçe Öğreten Okutmanların Öncelikle Önem Verdiği Yabancı Dil Öğretim Yöntemi

Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri	$\bar{x}$
1.İletişimci Yaklaşım Yöntemi	% 89,99
2.Doğal Yaklaşım Yöntemi	% 78,33
3.Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	% 68,33
4.Dil Bilgisi-Çeviri Yaklaşım Yöntemi	% 48,99

Öneri: ‘*İletişimci Yaklaşım Yönteminin*’ öncelikle önem verildiği üniversitelerde yabancı öğrencilerin aktif, sınıf arkadaşları ile işbirliği halinde olmaları için yaş grubuna ve seviyesine uygun olarak belirlenen konular hakkında sınıf arkadaşlarına Türkçe sunum

yapmaları istenebilir. Seviyelerine uygun kısa süreli münazara tekniği kullanılarak yabancı öğrencileri Türkçe konuşmaya teşvik eden etkinliklere yer verilebilir.

Kaynakça

- Akalın, Ş. H. (2009). Türk Dili: Dünya Dili. *Türk Dili*, 687, 195-204.
- Bailly, D. (1998-a) *Didactique de l'anglais (2) La mise en oeuvre pédagogique*. Paris: Nathan.
- Bailly, D. (1998-b) *Les mots de la didactique des langues. Le cas de l'anglais. Lexique*. Paris: Ophrys.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (18.Baskı). ISBN: 978-9944-919-28-9. Ankara: Pegem Akademi.
- Cole, S. (1972). *The Sociological Method*. Chicago: Markham Publishing Company.
- Demir, N. ve Yazıcı, N. (2012). En Güçlü Çağında Türk Dili: Genel Değerlendirme ve Beklentiler. *21. Yüzyılda Sosyal Bilimler*, 1, 175-197.
- Güneş, F. (2011). Dil Öğretim Yaklaşımları ve Türkçe Öğretimindeki Uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 123-148.
- Gür, H. (1995) "Dil Öğretim Yöntemleri (5): Doğal Yaklaşım", *Dil Dergisi* (Ankara Üniversitesi, Tömer Yayınları) 38, 24-35.
- Hengirmen, M. (1995). *Yabancı Dil öğretim Yöntemleri ve TÖMER Yöntemi* (1.Baskı). Ankara: Engin Yayınevi.
- Kabadayı, A. (2003). Öğrenci Merkezli Yabancı Dil Öğretim Modeli Tercih Ölçeği (YÖMTÖ). *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), 55-66.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. ISBN: 978-605-5426-58-3. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karademir, F. (2016). Türk Dilinin Tarihi Dönemlerini Adlandırma Sorunu. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(2), 545-564.
- Kaplan, A. (1964). *The Conduct of Inquiry. Methodology for Behavioral Science*. Los Angeles, San Fransisco: Chandler.
- Memiş, R.M. ve Erdem, M.D. (2013). Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Yöntemler, Kullanım Özellikleri ve Eleştiriler. *Turkish Studies*, 8(9), 297-318.
- Nisbet, J.D. & Entwistle, N.J. (1970). *Educational Research Methods*. University of London Press.
- Rubin, H.J. (1983). *Applied Social Research*. Columbus, OH: Charles E. Merrill Pub.
- Selltiz, Jahoda, C., Deutsch, M. & Cook, S.W. (1959). *Research Methods in Social Relations*. Revised ed. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Simon, J.L. (1969). *Basic Research Methods in Social Science: The Art of Empirical Investigation*. New York: Random House.
- Sülükçü, Y. (2012). Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinin Dilin Dört Temel Beceri Alanına Göre Sınıflandırılması. "III. Uluslararası Ukrayna'da Türkçe Konuşan Halklar Sempozyumu" (18-21 Eylül 2012) bildiriler kitabı içinde, 290-299. Kiev Milli Taraş

Şevçenko Üniversitesi Filoloji Enstitüsü Türkoloji Bölümü-Folklor Bölümü,
Türkiye Halk Kültürü Araştırmaları Kurumu ve Ukrayna Gagavuzlar Birliği.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. ISBN: 978-975-02-2603-8. (9.Genişletilmiş Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.